

Dosarul nr. 3ra-1396/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: R. Berdilo)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu)

Î N C H E I E R E

4 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Întreprinderea cu Capital Străin „Lactalis Alba” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Lactalis Alba” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova și Biroului Vamal Centru, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Broker Logistic” cu privire la contestarea actului administrativ și restituirea sumei,

împotriva deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată integral hotărârea din 4 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă decizie de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 19 octombrie 2017 ÎCS „Lactalis Alba” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova, intervenient accesoriu SRL „Broker Logistic” cu privire la contestarea actului administrativ și restituirea sumei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că pe parcursul anilor 2013-2014, a importat produse lactate în Republica Moldova din Uniunea Europeană, iar pentru a asigura importarea legală a acestor produse, brokerul-vamal SRL „Broker Logistic” a întocmit din numele SRL „Lactalis Alba” declarații vamale, utilizând procedura de import definitiv a mărfurilor străine.

A menționat că la 26 iulie 2017, Biroul Vamal Centru a întocmit procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr.86.17/2-R din 26 iulie 2017, prin care a fost efectuată reverificarea declarațiilor vamale în detaliu perfectate în perioada anului 2016 cu preferința 200 la anumite poziții tarifare a agentului economic SRL „Lactalis Alba”.

În urma controlului, s-a constatat că mărfurile din declarațiile vamale ale ÎCS „Lactalis Alba” SRL se regăsesc în lista de concesi tarifare prevăzută în Anexa XV-D a Acordului de Asociere fiind produse din categoria CT3 (1000 t), pentru aceste mărfuri nu a fost cerută eliminarea taxelor vamale în limitele contingentelor stabilite

prin indicarea codului contingentului EUIM în rubrica 39 a declarațiilor vamale și că scutirea de taxă vamală - 15 % a fost acordat neîntemeiat.

A relatat că la 18 august 2017, Biroul Vamal Centru a întocmit decizia de regularizare nr. 1114, în temeiul pct.3, lit. a) și c) al ordinului Serviciului Vamal nr. 333-O din 31 iulie 2014 și procesul-verbal de reverificare a DV nr.86.17/2-R din 26 iulie 2017.

Astfel, conform deciziei de regularizare, s-a calculat suma totală a obligației vamale spre încasare în cuantum de 236 131, 25 de lei și penalitatea de 44 565,63 de lei, iar în total suma de 280 696,93 de lei.

Reclamantul a declarat că a luat cunoștință cu decizia de regularizare în data de 18 august 2017 și a contestat-o la 28 august 2017, iar prin răspunsul din 19 septembrie 2017 a Serviciului Vamal, s-a refuzat în anularea deciziei.

În opinia reclamantului, decizia de regularizare este ilegală și urmează a fi anulată.

În această privință, a susținut că calcularea obligației vamale a avut loc în baza actelor și informației deținute de organul vamal ca urmare a depunerii declarațiilor vamale, fapt demonstrat prin conținutul procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale.

A explicat că nu a fost solicitat niciun act suplimentar pentru efectuarea controlului, iar declarantul a aflat despre un asemenea control și rezultatul lui doar după emiterea procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale.

Controlul ulterior efectuat de organul vamal s-a bazat doar pe informațiile obținute la momentul depunerii declarațiilor vamale, alte acte și alte informații suplimentare nu au fost solicitate de la declarant sau de la alte autorități pentru a verifica informația deja deținută și a întocmi procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale.

A susținut că niciuna din situațiile indicate la art. 202⁷ Cod vamal, nu se reflectă în speță, respectiv, controlul efectuat de Biroul Vamal Centru și stabilirea obligațiilor vamale doar în baza documentelor deținute, este neîntemeiată și ilegală, ceea ce condiționează anularea deciziei de regularizare nr. 1114 din 18.08.17.

La fel, reclamantul a indicat că nu a fost respectată procedura legală pentru efectuarea controlului ulterior a declarațiilor vamale, precum și faptul că mărfurile declarate nu se regăsesc în Anexa XV-D a Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, respectiv, acestora trebuia să li se aplice regula generală de acordare a tratamentului tarifar preferențial (preferința 200).

A mai specificat că constatările indicate în procesul-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 86.17/2-R din 27 iulie 2017 sunt eronate, iar prin impunerea cu taxă vamală a mărfurilor importante în baza declarațiilor vamale reverificate de organul vamal se încalcă prevederile Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană și Protocoalele anexate la acesta.

Referitor la necesitatea recalculării penalității de întârziere, reclamantul a menționat că potrivit indicațiilor procesului-verbal de reverificare este indicat că cuantumul drepturilor de import a fost stabilit pe baza elementelor de taxare din momentul apariției datoriilor (data declarării mărfii), ce datorează după acest termen și penalități de întârziere conform art. 228 Cod Fiscal.

A invocat că potrivit art. 129 alin. (25) din Cod vamal, anularea obligației vamale atrage anularea penalității aferente acesteia.

Reclamantul a relevat că în situația în care instanța va aprecia drept legale măsurile întreprinse de organul vamal, este inerentă recalcularea majorării de întârziere indicate în decizia de regularizare atacată, deoarece, penalitatea a fost calculată pe o perioadă mai mare decât perioada de întârziere.

De asemenea, a precizat că achitarea obligației vamale din data depunerii declarației vamale, este incorectă, având în vedere că cuantumul obligației vamale a fost calculat doar la 16 august 2017, iar până atunci nici declarantul, nici organul vamal nu aveau temei pentru calcularea și invocarea unor obligații vamale și penalități de întârziere, dat fiind că doar la momentul comunicării deciziei organului vamal declarantul a aflat despre o asemenea obligație.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe prevederile Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

A solicitat anularea deciziei de regularizare nr. 1114 din 18 august 2017 și a actelor care au stat la baza emiterii acesteia, inclusiv a procesului-verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 86.17/2-R din 26 iulie 2017, cu obligarea organului vamal de a emite o nouă decizie de regularizare, indicând suma anulată precum și cuantumul obligației vamale spre restituire în rubricile respective.

Ulterior, reclamantul a concretizat acțiunea și a formulat pretențiile și împotriva Biroului Vamal Centru, solicitând repunerea acțiunii în termen în această parte.

Prin hotărârea din 4 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost repusă ÎCS „Lactalis Alba” SRL în termenul de contestare a actului administrativ. A fost admisă parțial acțiunea și a fost anulată decizia de regularizare nr. 1114 din 18 august 2017 emisă de Biroul Vamal Centru și procesul - verbal de reverificare a declarațiilor vamale nr. 87.17/2-R din 26 iulie 2017 a Biroului Vamal Centru. A fost obligat Biroul Vamal Centru să restituie către ÎCS „Lactalis Alba” SRL suma de 280 696, 25 de lei, cu emiterea deciziei de regularizare, indicând suma anulată - valoarea obligației vamale de 236 131, 25 de lei și penalitatea de 44 565, 68 lei. În rest, pretențiile au fost respinse.

La 12 octombrie 2018 ÎCS „Lactalis Alba” SRL a declarat apel împotriva hotărârii din 4 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată integral hotărârea din 4 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă decizie prin care acțiunea a fost respinsă.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut ca fiind neîntemeiată concluzia primei instanțe referitoare la temeinicia acțiunii.

Astfel, în urma elucidării circumstanțelor cauzei raportate la normele de drept material guvernate de raportul juridic litigios, instanța de apel a conchis că prima instanță nu a dat o apreciere obiectivă probelor administrate și nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, iar în rezultat a aplicat și a interpretat greșit normele de drept material.

La 25 octombrie 2019 ÎCS „Lactalis Alba” SRL a depus recurs împotriva deciziei din 25 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

A specificat că toate declarațiile vamale au fost completate în modul corespunzător și au fost acceptate de organul vamal, fiind validate de Sistemul Informațional Integrat Vamal.

La fel, a relevat că intimatul nu a prezentat dovezi despre faptul comunicării brokerilor vamali și declaranților a contingentelor aplicabile în anul 2016.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii prin care să fie menținută hotărârea primei instanțe.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În condițiile art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 25 septembrie 2019, iar recurentul a recepționat-o la 15 octombrie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție a scrisorii recomandate (f.d.220).

Astfel, recursul depus la 25 octombrie 2019, este în termen.

Prin referința din 2 decembrie 2019, Biroul Vamal Centru a solicitat declararea recursului ca inadmisibil, sau după caz, respingerea acestuia.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contencios administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de ÎCS „Lactalis Alba” SRL, în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de ÎCS „Lactalis Alba” SRL, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de ÎCS „Lactalis Alba” SRL.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Întreprinderea cu Capital Străin „Lactalis Alba” Societate cu Răspundere Limitată, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu